

**Средњорочни план рада
Централне изборне комисије
Босне и Херцеговине
2019. –2021.**

Сарајево, децембар 2018. године

САДРЖАЈ

САДРЖАЈ	2
ГЛАВА 1. СТРАТЕШКИ ОКВИР	4
ГЛАВА 2. ВИЗИЈА И МИСИЈА ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ БИХ.....	6
ГЛАВА 3. УЧЕСНИЦИ И ПАРТНЕРИ	7
ГЛАВА 4. ОСНОВНА ПРОГРАМСКА ОПРЕДЕЉЕЊА ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ БИХ	10
ГЛАВА 5. РЕСУРСИ И КАПАЦИТЕТИ ПОТРЕБНИ ЗА ПОСТИЗАЊЕ ЦИЉЕВА.....	11
ГЛАВА 6. ОКВИР ЗА ПРАЋЕЊЕ ПРОВОЂЕЊА ПЛАНА И ЕВАЛУАЦИЈУ РЕЗУЛТАТА.....	12
А) АКЦИОНИ ПЛАН СРЕДЊОРОЧНОГ ПЛАНА РАДА ЦИКБИХ.....	21

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Централна изборна комисија БиХ) је усвојила Средњорочни план рада Централне изборне комисије БиХ за период 2019.–2021. године на својој 92. сједници одржаној 05.12. 2018. године.

Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине је дало мишљење којим констатује да је Средњорочни план рада Централне изборне комисије Босне и Херцеговине за период 2019.–2021. припремљен у складу с методолошким смјерницама наведеним Одлуком о поступку средњорочног планирања, праћења и извјештавања у институцијама БиХ („Службени гласник БиХ“, бр. 62/14)¹ и Упутством о методологији у поступку средњорочног планирања, праћења и извјештавања у институцијама Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 44/15).²

¹ Упутство о методологији је намијењено Савјету министара БиХ, министарствима и другим институцијама БиХ као упутство за израду средњорочних програма/планова рада, праћење и извјештавање о њиховој имплементацији.

² Акт Министарства финансија и трезора БиХ,

Глава 1. Стратешки оквир

1. **Изборним законом Босне и Херцеговине**, члан 2.9 став (1) тачка 16³ утврђено је да Централна изборна комисија БиХ подноси годишњи извјештај Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Парламентарна скупштина БиХ) о спровођењу избора у Босни и Херцеговини, спровођењу Изборног закона Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Изборни закон БиХ) и иницира измене тог закона.
2. **Законом о финансирању политичких странака**, члан 17⁴, прописано је да је Централна изборна комисија БиХ обавезна сваке године Парламентарној скупштини БиХ поднијети извјештај о прегледаном стању финансијског пословања политичких странака.
3. У надлежности Централне изборне комисије БиХ је и спровођење дијела **Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине**⁵, којим је Централна изборна комисија БиХ надлежна да оцењује, на основу достављених информација и података из службене евиденције, да ли кандидат за предсједавајућег, министра и замјеника министра у Савјету министара БиХ испуњава услове за именовање.
4. **Законом о Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције**, члан 13⁶, Централна изборна комисија БиХ врши провјеру кандидата за директора и замјеника директора Агенције.
5. Средњорочни план рада Централне изборне комисије БиХ за период 2018–2020. година (акт број: 07-1-07-10-146-7/17) усвојен је на 51. сједници Централне изборне комисије БиХ одржаној 17. 10. 2017. године.
6. **План интегритета Централне изборне комисије БиХ** је интерни документ који садржи скуп мјера правне и практичне природе којим се спречавају и отклањају могућности за настанак и развој различитих облика коруптивног понашања и корупције. План интегритета садржи препоруке за унапређење са списком превентивних мјера за смањење могућности настанка коруптивних појава укључујући одговорна лица и временски рок за реализацију препорука. Усвојен је на 80. сједници ЦИКБиХ одржаној 4. 12. 2014. године. Централна изборна комисија БиХ је након добијања сагласности од Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције (АПИК), на 61. сједници, одржаној 14.12.2017. године, усвојила Ревидирани План интегритета Централне изборне комисије Босне и Херцеговине (2018–2019.) који је припремљен у складу са активношћу 2.7.3. Акционог плана Централне изборне комисије Босне и Херцеговине за проведбу Стратегије за борбу против корупције (2015–2019.) и Акционог плана Стратегије за борбу против корупције (2015–2019.) која предвиђа да је у другој години након усвајања Стратегије потребно извршити усклађивање постојећег Плана интегритета.

³ „Службени гласник БиХ“, број: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 i 31/16)

⁴ „Службени гласник БиХ“, број: 95/12 i 41/16

⁵ „Службени гласник БиХ“, број: 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 87/07, 94/07 i 24/08

⁶ „Службени гласник БиХ“, број: 103/09 i 58/13

Наше вриједности

Владавина закона: У својим активностима изборна администрација поступа искључиво према важећем законодавству.

Независност и непристрасност: Централна изборна комисија БиХ је независан орган који спроводи своје активности на независан начин без било каквог политичких утицаја или мијешања, унутар законом прописаних надлежности. Као независан орган одговоран за провођење слободних и поштених избора, као и других закона из своје надлежности, ЦИК БиХ проводи своје активности на непристрасан начин; не учествује у политичким расправама и не демонстрира политичку наклоност.

Транспарентност и јавност рада: Изборни процеси и активности Централне изборне комисије БиХ су у потпуности транспарентни, а све информације су доступне јавности. Централна изборна комисија БиХ његује принцип размјене информација са свим кључним актерима.

Одговорност: Централна изборна комисија БиХ и њено особље обављају своје дужности на одговоран начин и редовно објављује извјештаје о раду.

Професионални интегритет: Централна изборна комисија БиХ ће одржавати своју професионалну компетентност кроз развој стручних, ефикасних, мотивисаних и професионалних људских ресурса.

Циљеви Централне изборне комисије БиХ

- Задржати статус независне институције која доприноси демократизацији друштва у Босни и Херцеговини
- Допринос изградњи институционалних капацитета Босне и Херцеговине
- Јачање плуралистичке демократије, Људских права и слобода и владавина закона
- Осигурање тачности бирачких спискова и идентификације бирача
- Повећање свјесности бирача
- Развој људских ресурса кроз циљану едукацију
- Кориштење савремених информационих технологија
- Унапређење сарадње са свим кључним актерима
- Развој ефикасних механизама за мониторинг и евалуацију.

Мандат Централне изборне комисије БиХ

Централна изборна комисија БиХ је независан орган који подноси извјештај непосредно Парламентарној скупштини Босне и Херцеговине и чија овлаштења из ње произилазе⁷, а формирање сталне изборне комисије Босне и Херцеговине која ће имати одговорност за провођење избора у Босни и Херцеговини предвиђено је и чланом В Анекса 3 Оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини (Дејтонски мировни споразум).

Централна изборна комисија БиХ је надлежна за спровођење Изборног закона БиХ и свих других закона који се тичу спровођења избора као што су: Изборни закон Републике Српске, Изборни закон Брчко дистрикта БиХ и Закон о избору, престанку мандата, опозиву и замјени начелника у општинама Федерације Босне и Херцеговине, те спровођење Закона о финансирању политичких партија и дијела Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине, којим је Централна изборна комисија БиХ надлежна да оцењује, на основу достављених информација и података из службене евиденције, да ли кандидат за предсједавајућег, министра и замјеника министра у Савјету министара БиХ испуњава услове за именовање. Такођер, Законом о Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције, члан 13,

⁷ Члан 2.9. Изборног закона Босне и Херцеговине

Централна изборна комисија БиХ врши провјеру кандидата за директора и замјеника директора Агенције.

Глава 2. Визија и мисија Централне изборне комисије БиХ

Мисија

Централна изборна комисија БиХ спроводи изборни процес, обавља финансијску контролу политичких партија и оцењује да ли кандидати испуњавају услове за именовање предсједавајућег, министара и замјеника министара у Савјету министара БиХ, као и кандидата за директора и замјеника директора у Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције и тако доприноси јачању демократских процеса у БиХ.

Визија

Пружање подршке демократским процесима у БиХ и развоју друштва без корупције.

Глава 3. Учесници и партнери

Изборна администрација у Босни и Херцеговини има неколико нивоа. Главни регулатор изборног процеса је Централна изборна комисија БиХ која има 7 чланова, а Секретаријат Централне изборне комисије БиХ, који обавља административно-техничке послове изборних активности и ревизију финансирања политичких партија, броји 74 државна службеника и запосленика по Правилнику о унутрашњој организацији Секретаријата Централне изборне комисије БиХ (број: 07-2-02-3-84-1/14 од 22. 1. 2014. године и број: 05-1-02-3-617-1/15 од 27.09.2015). Тренутан број упослених у Секретаријату Централне изборне комисије БиХ је 58.

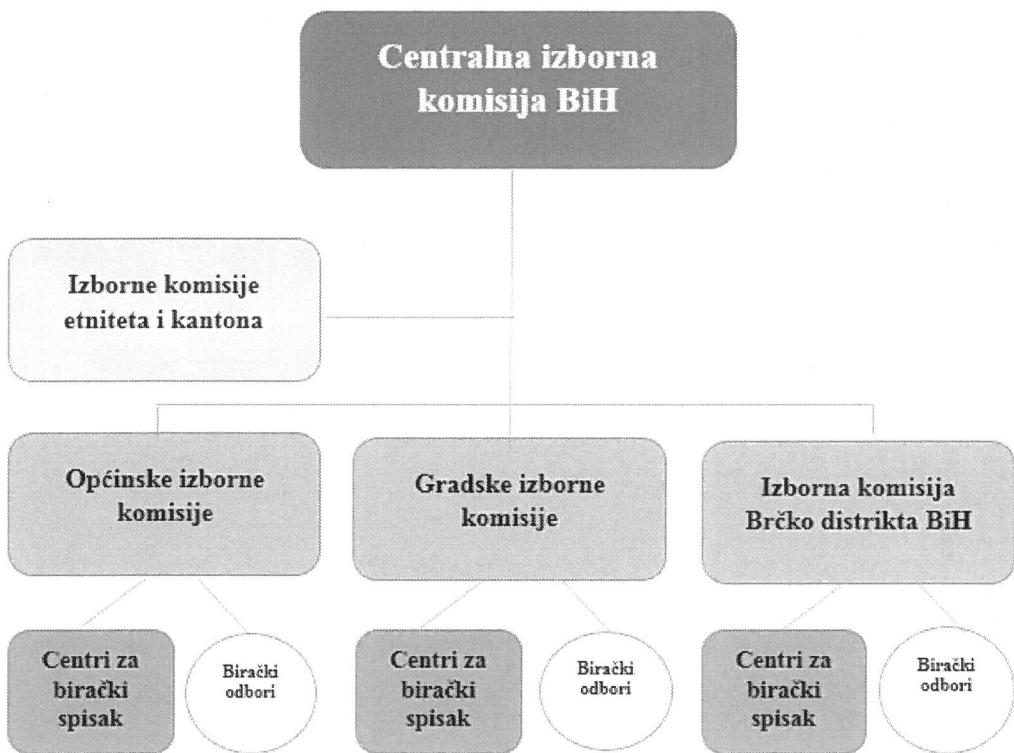
У складу са Изборним законом БиХ формирају се и изборне комисије ентитета и кантона. Тренутно постоји само Републичка изборна комисија Републике Српске док у Федерацији БиХ није формирана изборна комисија. На локалном нивоу постоје 143 општинске и градске изборне комисије (ОИК/ГИК) од чега су 128 општинске изборне комисије, 14 градских изборних комисија (Бања Лука, Требиње, Приједор, Бијељина, Добој, Мостар, Зеница, Тузла, Бихаћ, Широки Бријег, Џазин, Ливно, Зворник и Горажде) и Изборна комисија Брчко дистрикта БиХ. У складу с Одлуком о броју чланова изборне комисије основне изборне јединице у Босни и Херцеговини – „Службени гласник БиХ“, број: 17/18), именовано је укупно **561** чланова изборних комисија.

У поступку спровођења Локалних избора 2016. године који су проведни 02.10.2016. године укупно је именовано 51.905 чланова бирачких одбора (5.857 бирачких одбора) за гласање на редовним бирачким мјестима, у одсуству и путем мобилних тимова. За гласање у дипломатско конзулатарним представништвима именовано је 30 чланова бирачких одбора (5 бирачких одбора). У поступку спровођења Општих избора 2018. године који су проведни 07.10.2018. године укупно је именовано 52.191 чланова бирачких одбора (6.118 бирачких одбора) за гласање на редовним бирачким мјестима, у одсуству и путем мобилних тимова. За гласање у дипломатско конзулатарним представништвима именовано је 60 чланова бирачких одбора (10 бирачких одбора).

На локалном нивоу постоје и центри за бирачки списак, а током изборних година формирају се бирачки одбори који нису стална тијела изборне администрације. Такођер, у изборној години формира се Главни центар за бројање у којем се ангажује око 500 вањских сарадника.

Одлуком о утврђивању и објави броја бирача уписаних у извод Централног бирачког списка за гласање изван Босне и Херцеговине за Опште изборе 2018. године број: 05-1-07-1-767-4/18 од 20.08.2018. године и број: 05-1-07-1-767-6/18 од 30.08.2018. године утврђен је број бирача од 77.814.

Одлуком о закључивању и потврђивању извода из Централног бирачког списка за Опште изборе 2018.године и објављивању броја бирача за сваку изборну јединицу број: 06-1-07-2-818-1/18 од 30.08.2018. године утврђен је број бирача од 3.352.933.

Слика 1. Изборна администрација у Босни и Херцеговини

Остали кључни партнери Централне изборне комисије БиХ

Агенција за идентификационе документе, евиденцију и размјену података – ИДДЕА – У складу с Единственом методологијом и програмом обраде и вођења евиденције Централног бирачког списка, која је усвојена од стране Централне изборне комисије БиХ и ИДДЕА-е, ИДДЕА врши редован пресјек стања Централног бирачког списка сваког првог понедјељка у мјесецу те исти доставља Централној изборној комисији БиХ.

Министарство цивилних послова БиХ – Редовне активности на ажурирању Централног бирачког списка обухватају и провјеру података о испису из држављанства БиХ, а на основу рјешења о испису из држављанства БиХ која се редовно достављају од стране Министарства цивилних послова БиХ, Сектора за држављанства.

Министарство за људска права и изbjеглице БиХ – С циљем ажурирања података о расељеним особама у Централном бирачком списку, Министарство за људска права и изbjеглице БиХ, по захтјеву Централне изборне комисије БиХ, доставља евиденције о бирачима који имају статус расељене особе.

Министарство иностраних послова БиХ (МИП БиХ) – Сарадња са МИП БиХ се посебно интензивира у години када се проводе избори, формира се заједничка радна група за организацију гласања изван Босне и Херцеговине. Такођер, с циљем информисања грађана БиХ који бораве у иностранству о начину уписа бирача и гласања изван БиХ, припрема се и путем МИП БиХ просљеђује амбасадама и конзулатима БиХ у иностранству пријавни обрасци ПРП-1 на три језичке верзије, одлука о дипломатско-конзуларним представништвима БиХ у

инострству у којима се планира гласање, Водичи за гласање изван БиХ с обавјештењем о начину и роковима за регистрацију за гласања путем поште, на службеним језицима у БиХ.

Савјет Европе – Централна изборна комисија БиХ његује дугогодишњу сарадњу са Савјетом Европе кроз пружање помоћи у организацији едукативних семинара за представнике изборне администрације, подршку имплементацији програма помоћи укључујући подршку организацији постизборне конференције, припреми курикулума за Центар за едукацију Централне изборне комисије БиХ, обуку чланова и руководећег особља Централне изборне комисије БиХ, подршку раду Интересорне радне групе за анализу стања и предлагање модалитета за увођење нових технологија у изборни процес, штампање брошуре „Нове технологије у изборном процесу-изазови и могућности примјене у БиХ“, „Зборника ауторских радова о питањима и закључцима који потичу са конференције “Локални избори 2016 – научене лекције“. У 2018. години Савјет Европе је у оквиру програма предизборне помоћи Босни и Херцеговини за Опште изборе 2018. године пружило бесповратну финансијску помоћ за организацију предизборне конференције „У сусрет Општим изборима 2018. године“ (Хотел Хилс, Илиџа, 19.-20.06.2018. године), те изради и штампању пет публикација: „Избори у Босни и Херцеговини – дуг пут ка демократским стандардима; Приручник за рад бирачког одбора у Босни и Херцеговини – Општи избори 2018. године; Приручник за посматрање избора у Босни и Херцеговини – Општи избори 2018. године; Практикум за изборну комисију основне изборне јединице у Босни и Херцеговини; Практикум за финансирање изборне кампање и финансирање политичких партија.

Организација за сигурност и сарадњу у Европи (ОСЦЕ) – Централна изборна комисија БиХ остварује запажену сарадњу с Мисијом ОСЦЕ-а у Босни и Херцеговини. Та сарадња огледа се у пружању подршке, на захтјев Централне изборне комисије БиХ, кроз проведбу пројекта с циљем унапређења изборног процеса, прибављању стручних мишљења и ставова релевантних међународних организација (Венецијанске комисије, Савјета Европе и Уреда ОСЦЕ/ОДИХР-а) о свим питањима која су у надлежности Централне изборне комисије БиХ, а у складу с Меморандумом о разумијевању између Централне изборне комисије БиХ и Мисије ОСЦЕ у Босни и Херцеговине потписаном 31.08.2018. године.

За Опште изборе 2018. године Мисија ОСЦЕ у БиХ је уз помоћ амбасада Норвешке, Уједињеног Краљевства и УСАИД осигурало донаторску помоћ за набавку транспарентних гласачких кутија и провела поступак набавке и транспорта гласачких кутија до ОИК/ГИК. Надаље, Мисија ОСЦЕ у БиХ је пружила подршку раду Централне изборне комисије БиХ путем ангажмана ИТ стручњака, надзора обуке бирачких одбора, а планира се и набавка и инсталирање ливестрејам система за пренос сједница Централне изборне комисије БиХ.

Уред ОСЦЕ-а за демократске институције и људска права (ОСЦЕ/ОДИХР) – На позив Централне изборне комисије БиХ Уред ОСЦЕ/ОДИХР-а редовно распоређује своју изборну посматрачу мисију током одржавања Општих избора у БиХ. ОСЦЕ/ОДИХР врши процјену усклађености изборног процеса с обавезама према ОСЦЕ-у, другим међународним обавезама и стандардима за демократске изборе те с домаћим законодавством. У свом коначном извјештају ОСЦЕ/ОДИХР даје препоруке за унапређење изборног процеса.

Удружење европских изборних званичника (АЦЕЕЕО) – Удружење европских изборних званичника окупља органе за проведбу избора из европских држава, а Централна изборна комисија БиХ је његов институционални члан од 2002. године. Циљ АЦЕЕЕО-а је промоција демократских процеса и процедура међу чланицама и другим актерима укљученим у изборни процес. Централна изборна комисија БиХ је два пута била чланица Извршног одбора АЦЕЕЕО-а.

Удружење свјетских изборних органа (А-WEB) – Удружење свјетских изборних органа је основано с циљем глобалне размјене знања међу органима за спроведбу избора широм свијета. Централна изборна комисија БиХ је била активан учесник у процесу оснивања А-WEB-а које је формално установљено у октобру 2013. године у Републици Кореји. Представник Централне изборне комисије БиХ је био члан првог трочланог Одбора за надзор и ревизију А-WEB-а.

Програм Уједињених народа за развој (УНДП)-највећи мултилатерални извор развојне помоћи у свијету.

Ова организација која се финансира путем донација осигурава обуку, стручне консултације и ограничenu помоћ у опреми за земље у развоју. Пројекат „Жене у изборима у Босни и Херцеговини“, који имплементира УНДП је трогодишњи пројекат (2017.-2020.) чији главни циљ је оснажити лидерство и учешће жена у политичком животу. Пројекат примјењује приступ УН-а „родна једнакост на бираним функцијама“ како би помогао да се осигура потицајна средина за повећање броја жена које ће бити изабране на јавне функције на свим нивоима, у свим сферама одлучивања у Босни и Херцеговини. Партнери на имплементацији пројекта су Централна изборна комисија БиХ, Агенција за равноправност полова БиХ, Парламентарна скупштина БиХ, Комисија за остваривање равноправности полова Парламентарне скупштине БиХ и други релевантни партнери кроз јавне дискусије и радионице, јавна саслушања, итд. у циљу промовисања политичког учешћа жена.

Кроз пројекат је планирано да се јача ангажовање жена у јавном животу и њихова позиција у процесу одлучивања те осигурају реалне и једнаке шансе као и мушкарцима како на општим изборима (2018.) тако и дугорочно, на наредним локалним изборима 2020. године, кроз заговарање једнаких права жена и њиховог учешће у политици. У активностима на јачању лидерства и учешћа жена у политичком животу примјенит ће се двоструки приступ – вертикално, предлагање структурних прилагодби како би се омогућио простор за већи број жена у политици, као и хоризонтално, подстицање слједеће генерације лидерки у заједници кроз прилагођене иницијативе умрежавања и изградње капацитета. Осим тога, кроз пројекат ће се изградити свијест политичких партија о родној једнакости, у циљу изједначења њихових интерних правила и програмских декларација како би постали родно осјетљиви и промовисали улогу жена у политици.

Централна изборна комисија БиХ је увек заинтересирана да интензивира сарадњу по питањима родне једнакости. Централна изборна комисија БиХ редовно доставља информације Агенцији за равноправност полова потребних за израду извјештаја о реализацији Гендер акционог плана, као и информације о примјени Конвенције о елиминацији свих облика дискриминације жена. Централна изборна комисија БиХ је до сада подржала неколико иницијатива за остваривање родне једнакости, као што су обуке активисткиња, кандидаткиња и жена изабраних на изборима у организацији Савјета Европе, промовисање родних квота на Свјетски дан избора 2017. године, 16 дана активизма, итд. Општинске изборне комисије ће такођер бити консултирane и према потреби укључене.

Глава 4. Основна програмска опредјељења Централне изборне комисије БиХ

Главни фокус Централне изборне комисије БиХ у наредне три године од 2019. до краја 2021. године ће бити на имплементацији слједећег средњорочног циља:

СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ	Спровођење изборног и постизборног процеса у складу с демократским принципима и међународним стандардима и побољшање транспарентности политичког финансирања.
------------------------	---

Специфични циљ је истовјетан са специфичним циљем јер је Централна изборна комисија БиХ своје активности увезала у један програм – Спровођење закона из надлежности Централна изборна комисија БиХ са више пројекта.

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	Спровођење изборног и постизборног процеса у складу с демократским принципима и међународним стандардима и побољшање транспарентности политичког финансирања.
-----------------------	---

Програми и пројекти Централне изборне комисије БиХ у средњорочном периоду укључују:

Специфични циљ 1. Спровођење изборног процеса и имплементација резултата избора	
Програм 1 Спровођење закона из надлежности Централне изборне комисије Босне и Херцеговине	Пројекат 1: Припрема за спровођење изборног процеса и имплементација резултата избора (Имплементација резултата избора, вођење Централног бирачког списка, обука, провођење пријевремених избора, усавршавање изборне администрације и активно учешће у приједлозима за реформу изборног законодавства) Пројекат 2: Контрола и ревизија финансирања политичких партија и изборних кампања Пројекат 3: Увођење напредних технологија у изборни процес у БиХ Пројекат 4: Спровођење Локалних избора 2020. године

Глава 5. Ресурси и капацитети потребни за постизање циљева

Финансијска средства се осигуравају у буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ. Трошкови који настају у току реализације средњорочног плана рада Централне изборне комисије БиХ се односе на финансирање редовних активности непосредне потрошње за имплементацију резултата избора, вођење Централног бирачког списка, нормативно регулисање и стављање у функцију Центра за едукацију Централне изборне комисије БиХ, обука и усавршавање изборне администрације, контрола и ревизија финансирања политичких партија и изборних кампања, трошкови посебних намјена за с провођење Локалних избора 2020. године, те увођења нових технологија.

За реализацију програма и припадајућих пројекта у циљу постављеног средњорочног циља, дефинисаног Средњорочним планом рада Централне изборне комисије БиХ за период 2019.-2021. година, потребно је, у оквиру буџета институција Босне и Херцеговине осигурати финансијска средства у износу од 23.926.000,00 КМ.

За евентуалне пријевремене изборе финансијска средства се осигуравају из трансфера општина, градова и ентитета. Мањи пројекти углавном за обуке изборне администрације понекад се финансирају из иностраних донација.

Јачање организационих капацитета потребних за извршење плана

Активности предвиђене у средњорочном периоду 2019.–2021. ће бити реализоване у оквиру редовних послова Секретаријата Централне изборне комисије БиХ као и редовних задатака остале изборне администрације у БиХ (општинских/градских изборних комисија, центара за бирачки списак).

У складу с чланом 27. Правилника о унутрашњој организацији Секретаријата Централне изборне комисије БиХ (број: 07-2-02-3-84-1/14 од 22. 1. 2014. године и број: 05-1-02-3-617-1/15 од 27.09.2015. године) у години у којој се проводе редовни, пријевремени, поновни или одгођени избори доноси се план о ангажовању особља за ванредне или повремене послове због припрема и спровођења избора.

У току је припрема новог правилника о унутрашњој организацији Секретаријата Централне изборне комисије БиХ.

Централна изборна комисија БиХ доноси посебан правилник којим се регулише начин и трајање ангажовања додатног особља, називи и описи послова, увјети за обављање истих и број извршилаца.

Глава 6. Оквир за праћење провођења плана и евалуацију резултата

Дефинисање кључних показатеља

Централна изборна комисија БиХ подноси извјештај о своме раду Парламентарној скупштини БиХ у којем даје препоруке за унапређење релевантног законодавства и изборних процеса. У складу са препорукама из Извјештаја о спроведби закона из надлежности Централне изборне комисије БиХ у 2015. години који је Централна изборна комисија БиХ поднијела Парламентарној скупштини БиХ Савјет министара БиХ је на својој 87. сједници одржаној 29.12.2016 донијело Одлуку о формирању Радне групе за анализу стања и предлагање модалитета за увођење нових технологија у изборни процес, а на приједлог Министарства цивилних послова БиХ. У састав Радне групе именована су три представника Централне изборне комисије БиХ, по два представника Агенције за идентификационе документе, евидентију и размјену података (ИДДЕЕА) и Министарства комуникација и промета те по један представник државних министарстава сигурности, иностраних послова, финансија и трезора те цивилних послова.

Први шестомјесечни извјештај ад хоц радне групе усвојен је на 108. сједници Савјета министара БиХ одржаној 19.07.2017. године. У процедури је и усвајање другог шестомјесечног извјештаја.

- У Извјештају о провођењу закона из надлежности Централне изборне комисије БиХ у 2017. години дато је укупно 27 препорука класифицираних у 5 категорија: Измјене изборног законодавства; Област финансирања политичких партија, Област јавних набавки; Увођење нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини; Складиште Централне изборне комисије БиХ и Подршка развоју људских потенцијала и унапређењу сарадње са свим заинтересованим странама.
- Такођер, током провођења избора ОСЦЕ/ОДИХР врши мониторинг и евалуацију изборног процеса (укључујући правни оквир, изборни систем, изборну администрацију, упис бирача, овјеру кандидата, изборну кампању, финансирање кампање, медије, приговоре и жалбе, посматрање избора) након чега објављују Извјештај изборне посматрачке мисије у којем дају приоритетне и остале препоруке за унапређење процеса у складу с обавезама према ОСЦЕ-у, другим међународним стандардима и стандардима за демократске изборе.

- Надаље, анализа Закона о финансирању политичких партија урађена је од стране експертног тима Групе земаља Савјета Европе за борбу против корупције – ГРЕЦО, у оквиру трећег круга евалуације за Босну и Херцеговину – у области Транспарентност финансирања политичких странака и издат је Евалуацијски извјештај за Босну и Херцеговину, који је усвојио ГРЕЦО на 51. Пленарној сједници (Страсбоург, 23–27. мај 2011. године). Након овог извјештаја, у којем је Босни и Херцеговини дато девет препорука за унапређење транспарентности финансирања политичких партија, ГРЕЦО прати имплементацију препорука и издата су још четири извјештаја: Извјештај о усклађености за Босну и Херцеговину „Транспарентност финансирања политичких странака” (усвојио ГРЕЦО на 61. Пленарној сједници, Страсбоург, 14–18. октобар 2013. године), Привремени Извјештај о усклађености за Босну и Херцеговину „Транспарентност финансирања политичких партија” (усвојио ГРЕЦО на 64. Пленарној сједници, Страсбоург, 16–20. јуни 2014. године), Други привремени Извјештај о усклађености за Босну и Херцеговину „Транспарентност финансирања политичких партија” ГРЕЦО је усвојен на 68. Пленарној сједници (Страсбоург, 15–19. јуна 2015. године) и Трећи привремени извјештај о усклађености Босне и Херцеговине са препорукама ГРЕЦО-а (усвојио ГРЕЦО на 72. Пленарној сједници, Страсбоург, 27. јуна до 01. јула 2016. године). Констатације ГРЕЦО-а, изнесене у наведеним извјештајима недвосмислено указују на чињеницу да реализација препорука зависи од измјена законске регулативе. У Трећем привременом извјештају о усклађености Босне и Херцеговине са препорукама ГРЕЦО-а, у оквиру трећег круга евалуације за Босну и Херцеговину – област Транспарентност финансирања политичких партија, наведено је да је једна препорука проведена на задовољавајући начин, а једна препорука је проведена дјелимично, од укупно датих девет препорука. У Четвртом привременом извјештају о усклађености Босне и Херцеговине са препорукама ГРЕЦО-а, у оквиру трећег круга евалуације - област Транспарентност финансирања политичких партија (усвојен на 76. пленарној сједници у Страсбоургу, 19.–23. јуни 2017. г.), наведено је да је од укупно девет препорука ГРЕЦО-а пет препорука реализовано дјелимично и једна препорука је реализована на задовољавајући начин.

Такође, Централна изборна комисија БиХ је, у оквиру својих надлежности, уложила значајне напоре на унапређењу транспарентности финансирања политичких партија и изборне кампање, тако што је усвојила три правила: Правилник о годишњим финансијским извјештајима политичких партија⁸, Правилник о предизборним и постизборним финансијским извјештајима политичких партија⁹, и Правилник о предизборним и постизборним финансијским извјештајима независних кандидата¹⁰, те развила апликацију за електронско подношење финансијских извјештаја од стране политичких странака, чиме се директно доприноси правовременом информисању о финансирању политичких партија и финансирању изборне кампање.

У Извјештају о спровођењу закона из надлежности Централне изборне комисије БиХ у 2017. години Централна изборна комисија БиХ је препоручила да се преиспита и избалансира постојеће законодавство у области организовања и политичког дјеловања политичких партија; унаприједи правни оквир за финансирање политичких партија и финансирања предизборне кампање политичких субјеката како би се осигурада објава извора финансирања прије дана избора.; унаприједе одредбе изборног законодавства с

⁸ „Службени гласник“, број 96/13 и 89/16

⁹ „Службени гласник“, број 10/18

¹⁰ „Службени гласник“, број 10/18

циљем сужавања простора за (зло)употребу јавних ресурса у предизборној кампањи, изван формалног финансирања политичких партија; да се уведу строжије казне за незаконито финансијско пословање политичких странака, и да се потпуно имплементирају препоруке ГРЕЦО-а

ПОКАЗАТЕЉИ УСПЈЕХА за средњорочни циљ Централне изборне комисије БиХ

		Почетна вриједност (n) 2018. година	Очекивана вриједност (n+3) 2021. година
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ ЦИК БиХ		Спровођење изборног и постизборног процеса у складу с демократским принципима и међународним стандардима и побољшање транспарентности политичког финансирања	
ПОКАЗАТЕЉ УСПЈЕХА 1.1.	<ul style="list-style-type: none"> • Проценат реализованих препорука из Извештаја о спроведби закона из надлежности ЦИК БиХ у 2017. године 	Реализоване три препоруке и десет дјелимично (30 %)	Реализовано препорука 100%
ПОКАЗАТЕЉ УСПЈЕХА 1.2.	<ul style="list-style-type: none"> • Проценат реализованих приоритетних препорука из Извештаја међународних посматрачких мисија (ОСЦЕ/ОДИХР) 	двије препоруке реализоване и двије дјелимично реализоване (58%)	Реализовано 100% приоритетних препорука (5)
ПОКАЗАТЕЉ УСПЈЕХА 1.3.	<ul style="list-style-type: none"> • Степен усклађености законодавног оквира с препорукама ГРЕЦО (однос реализованих у односу на број датих препорука) 	<p>Закон о изменама и допунама Закона о финансирању политичких партија („Службени гласник БиХ“ број 41/16) ГРЕЦО ће у наредном Извештају о усклађености за Босну и Херцеговину „Транспарентност финансирања политичких партија“ дати оцјену реализације препорука од 9 препорука ГРЕЦО-а 3 препоруке нису уопште реализоване, 5 препорука је реализовано дјелимично и 1 препорука је реализована на задовољавајући начин.</p>	<p>Закон о изменама и допунама Закона о финансирању политичких партија осигурава потпуну транспарентност извора финансирања и трошења средстава</p> <p>Препоруке реализоване 100%</p>

Показатељи успјеха за специфичне циљеве

ПОКАЗАТЕЉИ УСПЈЕХА специфичних циљева Централне изборне комисије БиХ

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉ	Спровођење изборног и постизборног процеса у складу с демократским принципима по међународним стандардима и побољшање транспарентности политичког финансирања.	Почетна вриједност (n)	Очекивана вриједност (n+3)
		2018. година	2021. година
ПОКАЗАТЕЉ УСПЈЕХА 1.1.	• Проценат реализованих препорука из Извештаја о проведби закона из надлежности ЦИКБиХ у 2017. години	Реализоване три препоруке и десет дјелимично (30 %)	Реализовано 100% препорука
ПОКАЗАТЕЉ УСПЈЕХА 1.2.	• Проценат реализованих приоритетних препорука из Извештаја међународних посматрачких мисија (ОСЦЕ/ОДИХР)	Двије препоруке реализоване и двије дјелимично реализоване (58%)	Реализовано 100% приоритетних препорука (5)
ПОКАЗАТЕЉ УСПЈЕХА 1.3.	• Степен усклађености законодавног оквира с препорукама ГРЕЦО (однос реализованих у односу на број датих препорука)	Закон о измјенама и допунама Закона о финансирању политичких партија („Службени гласник БиХ“ број 41/16) ГРЕЦО ће у наредном Извештају о усклађености за Босну и Херцеговину „Транспарентност финансирања политичких странка“ дати оцјену реализације препорука од 9 препорука ГРЕЦО-а 3 нису уопште реализоване, 5 препорука је реализовано дјелимично и 1 препорука је реализована на задовољавајући начин.	Закон о измјенама и допунама Закона о финансирању политичких партија осигурава потпуну транспарентност извора финансирања и трошења средстава Препоруке реализоване 100%

Показатељи резултата за програме

Специфични циљ- Спровођење изборног и постизборног процеса у складу с демократским принципима по међународним стандардима и побољшање транспарентности политичког финансирања.

Унапређење изборног процеса се фокусира на смањење броја поднесених захтјева за поновно бројање гласачких листића по различитим нивоима, затим на смањење процената неважећих гласачких листића те повећање излазности бирача на изборе.

Централна изборна комисија БиХ у средњорочном периоду намјерава реализовати Пилот пројекат Гласање електронским путем у једној општини/дистрикту уколико се стекну услови за реализацију истог. Очекује се да ће увођењем ове опције излазност бирача на изборе бити око 60 %.

Наш циљ је повећање учешћа држављана БиХ с правом гласа у изборном процесу јер се избори могу посматрати као основни извор утицаја јавности у представничкој демократији.

Служба за ревизију финансирања политичких партија Секретаријата Централне изборне комисије БиХ редовно врши контролу извјештаја достављених од стране регистрованих политичких партија у БиХ.

Политичке партије су, према одредбама члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких партија, дужне водити евиденцију о својим приходима и расходима и Централној изборној комисији БиХ подносити финансијски извјештај за сваку календарску годину (рачуноводствену годину). Финансијски извјештај, у складу с чланом 12. став (4) овог закона, политичке странке подносе до 31. марта наредне године, у форми коју је одобрila Централна изборна комисија БиХ. Политичке странке, у складу с чланом 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака, подносе посебан финансијски извјештај за период изборне пропаганде на начин како је утврђено Изборним законом БиХ. Надаље, политичке партије, у складу с чланом 12. став (5), подносе и остale финансијске извјештаје које од њих затражи Централна изборна комисија БиХ. Политичке партије и независни кандидат, који учествују на изборима за органе власти Босне и Херцеговине на свим нивоима, дужни су, у складу с одредбама члана 15.1 Изборног закона БиХ, у вријеме подношења пријаве за овјеру за учешће на изборима Централној изборној комисији БиХ поднијети финансијски извјештај за период који почиње три мјесеца прије дана подношења пријаве за овјеру.

Осим тога, у року од 30 дана од дана објављивања изборних резултата у „Службеном гласнику БиХ“, подноси се и финансијски извјештај за период од дана подношења пријаве за овјеру за изборе до дана овјере резултата избора. Централна изборна комисија БиХ је у потпуности овлаштена да проводи и извршава одредбе члана 12. став (6) Закона о финансирању политичких странака на начин како је то предвиђено Изборним законом БиХ.

У складу са својим надлежностима, Централна изборна комисија БиХ је у 2018. години извршила пријем годишњих финансијских извјештаја за 2017. годину које је, у складу с чланом 12. став (4), Закона о финансирању политичких партија, поднијело 127 политичких партија. Од укупно 148 политичких партија, колико их је на евиденцији Централне изборне комисије БиХ било до краја 2017. године, годишњи финансијски извјештај за 2017. годину у складу с одредбом члана 12. став (4) Закона о финансирању политичких партија није поднијела 21 политичк партија. У 2018. години регистровано је нових 14 политичких партија, па су сада на евиденцији Централне изборне комисије БиХ 162 политичке партије.

Циљ је да се повећа проценат политичких партија које подносе годишње финансијске извјештаје.

Централна изборна комисије БиХ доноси одлуке којима политичке партије, због кршења Закона о финансирању политичких партије, новчано санкционише у складу с чланом 14. став (2) Закона о финансирању политичких партија, а у вези с чланом 15.6 став (2) Изборног закона БиХ. За политичке партије које не достављају годишњи финансијске извјештаје и не омогућавају приступ својим просторијама, како би Служба за ревизију извршила ревизију њиховог финансијског пословања у складу с чланом 10. став (8) Закона о финансирању политичких партија, Централна изборна комисија БиХ изриче административну мјеру којом политичкој партији ускраћује право да се кандидује на наредним изборима.

Централна изборна комисија БиХ проводи поступак против политичких партија, за које постоји основана сумња да су прекршиле Закон о финансирању политичких партија и одредбе главе 15. Изборног закона БиХ, а након проведеног поступка санкционише партије за које се утврди да су прекршиле ове законе.

Сваку сумњу о кривичном дјелу која се може довести у везу с финансирањем политичких партија и финансирањем изборне кампање Централна изборна комисија БиХ, у складу с чланом 14. став (4) Закона о финансирању политичких партија обавезно пријављује надлежном тужилаштву и другим органима надлежним за провођење закона.

Циљ је да се смањи број санкционисаних политичких партија, односно политичких партија које поступају супротно Закону о финансирању политичких партија.

Централна изборна комисија БиХ обрађује предмете који се односе на имплементацију изборних резултата, на утврђивање престанка мандата и додјелу мандата слједећим квалификованим кандидатима, одбијање мандата и додјелу мандата слједећим квалификованим кандидатима, те утврђивање престанка мандата начелника општина. Даје одговоре на упите, захтјеве за мишљење и остale акте упућене Централној изборној комисији БиХ.

Издаје увјерења о додјели мандата за скупштине кантона, Представнички дом Парламента Федерације БиХ, Народну скупштину РС, Представнички дом ПСБиХ, те је с попратним обавијестима, изјавама о прихватању мандата, потврдама о пријему увјерења о додијењим мандатима, као и изјавама о имовинском стању.

Поступак вођења Централног бирачког списка и уписа бирача у исти прописан је главом 3. Изборног закона БиХ – Бирачки списак, те Правилником о вођењу Централног бирачког списка. Централни бирачки списак је евиденција о држављанима БиХ који имају бирачко право у складу с Изборним законом БиХ и формира се, води и користи за потребе организације и спровођења избора у складу са законом, за спровођење референдума, за спровођење опозива изабраног званичника и изборе органа локалне самоуправе у складу са законом. Централни бирачки списак је јединствен, сталан и редовно се ажурира. Регистрација бирача у БиХ је пасивна, што значи да је сваки пунолетни грађанин с правом гласа када му се изда лична карта аутоматски уписан у бирачки списак. Активна регистрација је задржана само за бираче изван земље и бираче који гласају путем мобилног тима. Министарство за људска права и изbjеглице БиХ редовно доставља информације Централној изборној комисији БиХ о броју лица са статусом расељене особе како би се овим бирачима омогућило њихово бирачко право. Централна изборна комисија БиХ затим провјерава да ли се ова лица налазе на Централном бирачком списку.

Централна изборна комисија БиХ за сваки изборни циклус усваја Упутство о роковима и редослијedu изборних активности истовремено када расписује изборе. Календар изборних активности садржи детаљно разрађене задатке, временске рокове и одговорне особе задужене за реализацију активности.

У 2018. години су се одржали Општи избора у БиХ. Општи избори су расписани у мају 2018. године, усвојено је Упутство о роковима и редослијedu изборних активности и одржани су 07.10.2018.године. Циљ је успјешно спровођење Општих избора 2018. године.

Савјет министара БиХ је на 87. сједници одржаној дана 29.12.2016. године донијело Одлуку о именовању интерресорне радне групе за анализу стања и предлагање модалитета увођења нових технологија (“Службени гласник БиХ” 8/17), коју су чинили представници Централне изборне комисије БиХ, Агенције за идентификацијоне документе, евиденције и размјену података (ИДДЕЕА), Министарства комуникација и промета БиХ, Министарства сигурности БиХ, Министарства иностраних послова БиХ, Министарства финансија и трезора БиХ, Министарства цивилних послова БиХ. Задатак Радне групе је био да припреми анализу стања и понуди приједлог модалитета за увођење нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини и тај документ упути Савјету министара БиХ који ће коначан приједлог упутити домовима Парламентарне скупштине БиХ у процедуру.

Интерресорна радна група је дана 27. априла 2017. године Савјету министара БиХ доставила Извештај о раду Интерресорне радне групе за анализу стања и предлагање модалитета увођења нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини са препорукама и у прилогу истог доставила документ под називом „Анализа стања и анализу стања и предлагање модалитета увођења нових технологија у изборни процес у Босни и Херцеговини“. Савјет министара БиХ је наведени извештај усвојило на 108. сједници дана 19.7.2017. године и исти упутило Парламентарној скупштини БиХ. На истој сједници Савјет министара БиХ је, уз наведени Извештај, донијело и низ закључака, међу којима и закључак број 3. којим је обавезало Министарство комуникација и промета БиХ да у сарадњи са Централном изборном комисијом БиХ настави пратити иновације у области информатичких и комуникационих технологија примјењивих у изборном процесу у БиХ и о томе два пута годишње извештава Савјет министара БиХ с истицањем препорука за поступање.

Слиједом наведеног формирање су ад хоџ радне групе за извршење закључака са 108. сједнице Савјета министара БиХ, чији рад је у току.

Заједнички Колегиј оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине је на 18. сједници одржаној дана 19.09.2017. године разматрао Извештај о раду Интерресорне радне групе за анализу стања и предлагање модалитета увођења нових технологија у изборни процес у БиХ и Обавијест о закључцима Савјета министара БиХ и обавезао Савјет министара БиХ и Централну изборну комисију БиХ да формирају радну групу, те да израде Стратегију за примјену нових технологија у изборном процесу у БиХ и Акциони план за спровођење Стратегије за примјену нових технологија у изборном процесу у БиХ, као стратешке документе Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, којим ће се утврдити краткорочни, средњорочни и дугорочни правци развоја и кориштења информацијских и комуникационих технологија у изборном процесу у БиХ, те да их доставе Парламентарној скупштини БиХ. У вези с напријед наведеним Савјет министара БиХ се на 117. сједници одржаној 10.10.2017. године упознalo са Обавјештењем са 18. сједнице Заједничког Колегија оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине којим је Колегиј задужио Савјет министара БиХ и Централну изборну комисију БиХ да формирају радну групу за израду Стратегије за примјену нових технологија у изборном процесу у БиХ и Акциони план за спровођење Стратегије за примјену нових технологија у изборном процесу у БиХ. За реализацију обавеза из надлежности Савјета министара БиХ задужено је Министарство цивилних послова БиХ. На захтјев Министарства цивилних послова БиХ, Централна изборна комисија БиХ је доставила имена свих чланова Централне изборне комисије БиХ који ће бити у саставу наведене радне групе. Активности на формирању наведене радне групе су у току.

Закључком број 9. Савјет министара БиХ са 108. сједнице одржане 19.7.2017. године, Централна изборна комисија БиХ је задужена да, након усвајања Стратегије за примјену нових технологија у изборном процесу у БиХ и Акционог плана за спровођење Стратегије, у сарадњи са Министарством финансија и трезора БиХ, у складу са Законом о финансирању институција БиХ („Службени гласник БиХ“ бр. 64/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13) предложе модел осигурања средстава потребних за проведбу исте.

Овисно од тога шта ће предложити интерресорна радна група у Стратегији за примјену нових технологија у изборном процесу у БиХ и Акционом плану за спровођење Стратегије, којима ће се утврдити краткорочни, средњорочни и дугорочни правци развоја и кориштења информацијских и комуникационих технологија у изборном процесу у БиХ, односно шта ће усвојити Савјет министара БиХ и Парламентарна скупштина БиХ, зависиће и висина средстава за увођење нових технологија.

На 142. сједници Савјета министара БиХ од дана 15.05.2018. године је усвојен Први шестомјесечни извјештај Ад хц радне групе за извршење закључка број 3. са 108. сједнице Савјета министара БиХ –наставка праћења иновација у области информатичких и комуникационих технологија примјењивих у изборном процесу у Босни и Херцеговине у коме су дате пропоруке да се усвоји закључак којим се задужује Министарство финансија и трезора БиХ да у сарадњи са Централном изборном комисијом БиХ размотри могућност осигурања неопходних финансијских извора у циљу реализације *пилот пројекта увођења оптичког скенирања папирних листића на одабраним локацијама у сврху тестирања предложеног рјешења за технолошко унапређење изборног процеса у Босни и Херцеговини.*

За набавку нових технологија у складу са најављеним и неопходним измјенама Изборног закона БиХ ради веће транспарентности и унапређења изборног процеса потребно је минимално 10.000.000,00 КМ. Циљ је унапређење изборног процеса у Босни и Херцеговини.

У 2020. години планирано је одржавање Локалних избора у БиХ. Очекује се да ће избори бити расписани у мају 2020. године када ће бити усвојено Упутство о роковима и редослиједу изборних активности. Циљ је успјешно спровођење Локалних избора 2020. године.

Изборним законом БиХ (члан 14.3) прописано је да уколико је неки избрани орган распуштен, односно ако му престане мандат у складу с Уставом и законом, Централна изборна комисија БиХ доноси одлуку о расписивању пријевремених избора.

Служба за ревизију финансирања политичких партија Секретаријата Централне изборне комисије БиХ континуирано врши годишњу ревизију и контролу финансирања политичких партија. Циљ је да број издатих ревизијских извјештаја одговара броју достављених финансијских извјештаја политичких партија.

У области контроле финансирања изборних кампања циљ је да се повећа степен поштивања законских рокова за подношење постизборних финансијских извјештаја од стране политичких странака како би се повећала контрола финансирања изборних кампања, те увођење онлине система финансијског извјештавања политичких странака.

ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА за програме Централне изборне комисије БиХ

	ПОКАЗАТЕЉИ РЕЗУЛТАТА	Почетна вриједност (н) 2018. година	Очекивана вриједност (н+3) 2021. .година
• Специфични циљ – Спровођење изборног и постизборног процеса у складу с демократским принципима по међународним стандардима и побољшање транспарентности политичког финансирања.			
П 1. Припрема и спровођење изборног процеса и имплементација резултата избора	а) Броја активности на вођењу и ажурирању ЦБС б) Број покренутих и окончаних управних поступка	1.738.090 1050	100.000 1000
П 2. Контрола и ревизија финансирања политичких партија и изборних кампања	а) Степен поштивања Закона о финансирању пол.странака (однос позитивних мишљења у односу на укупан број извршених контрола) б) Обим контроле финансијских извјештаја у односу на број регистрованих политичких странака	73% 85%	78% 92%
П3. Увођење напредних технологија у изборни процес у БиХ	Проценат реализованих активности на увођењу нових технологија	1%	100%
П 4. Спровођење Локалних избора 2020. године	Степен реализације задатака из Упутства о роковима и редослиједу изборних активности које се усваја за сваке опће изборе	0%	100 %

Методе за прикупљање информација о показатељима

Централна изборна комисија БиХ подноси Парламентарној скупштини БиХ Извјештај о спроведби закона из надлежности Централне изборне комисије БиХ.

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине информације о показатељима резултата и показатељима успјеха прикупља из свих доступних извора који су на располагању.

Прикупљање података ће се проводити континуирано.

А) АКЦИОНИ ПЛАН СРЕДЊОРОЧНОГ ПЛАНА РАДА ЦИКБиХ

В) Закључак

Средњорочни план рада Централне изборне комисије БиХ за период 2019.–2021. године базиран је на релевантним документима стратешког оквира институције.

Стручну помоћ институцијама у припреми елемената за припрему средњорочног плана рада пружа Министарство финансија и трезора БиХ у складу с одлуком Савјета министара БиХ.

Након завршених консултација и прибављања мишљења од стране Министарства финансија и трезора БиХ, Централна изборна комисија БиХ доноси средњорочни план рада институције и исти објављује на својој интернет страници.

Број: 07-1-07-10- 1315-4/18

Сарајево, 5. децембар 2018. године

